

DÜNYA EKONOMİSİNİN YÖNÜ (2) - AVRUPA BİRLİĞİ, AVRASYA BİRLİĞİ, ÇİN VE TÜRKİYE

Alev KILIÇ

Önceki bir yazıda, batıdan doğuya, Pasifike doğru hareketlenen küresel ekonomik çekimin içinde Türkiye'nin konumunun daha da önem kazanacağına işaret etmiştik. 2008 yılından bu yana gizlenemez hale gelen ve devam eden küresel ekonomik krizin arızı olmadığı ve küresel dengelerde ve paylaşımda bir değişikliği yansıttığı kabul görmeye başlamıştır. Bir savaşa neden olmadan yeni dengelerin oluşması zaman alacak ve tedricen olacaktır. Küresel ekonomide yeni dengeler için ülkesel değil bölgesel girişimlere gereksinim olduğu da ortaya çıkmıştır. Güney ve kuzey Amerikalarda, Asyada yeni oluşumlar bir süredir izlenmektedir. Türkiye Avrupa Birliğine üyelik başvurusunu bu oluşumun daha başlarında, 1963 yılında yapmış, ekonomik bütünleşme yönünde önemli bir adımı 1996 yılında gümrük birliği anlaşması ile atmıştır. Zaman içinde AB'nin siyasi yönünün ağırlık kazandığı ve üyelik koşullarında ortak değerler tanımıyla kültürel ve dini ayırmacılığa zemin hazırlandığı görülmüştür. Aynı süreç içinde, Avrupa ile Asya arasında kavşak bölgede bulunan Türkiye, Avrasyada ve daha doğuda asyada da yeni siyasi ve ekonomik oluşumlara tanıklık eder ve etkileşime geçebilir konuma gelmiştir. Avrupa Birliği, kısmen içinde bulunduğu ekonomik güçlüklerin de etkisiyle, genişleme sınırlarını belirlemiş görünmektedir. Görüntü dışı kapalı bir kale izlenimi yaratmaktadır. Doğusunda Rusya yeni bir ekonomik birlikle olası bir genişlemenin önüne esasen set çekme girişimi içindedir. Rusyanın AB ile ilişkileri 21 Aralıkta Brükselde yapılan zirve toplantısında bir kez daha görüldüğü üzere, içerikten ziyade şekle ağırlık verir, resmi bir ilişki ve yakınlık görüntüsünü sergiler nitelikte olmuştur. İçerikli ilişkiler ise ikili temelde sürdürülmekte ve halihazırda Almanya ağırlıklı olmaktadır. Almanyanın lokomotif ekonomik gücünün yanı sıra iki ülke liderlerinin tercümana ihtiyaç duymadan aracısız iletişim kurabilmeleri de etkili olabilmektedir. Rusya bir yıl sürecek olan G-20 dönem başkanlığını Meksikadan devralmıştır. Küresel ekonominin ahengi, eşgüdümü ve yönlendirilmesi bakımından önde gelen uluslararası kuruluş olan, Türkiye'nin de üyesi olduğu ve 2015 yılında dönem başkanlığını üstlenecek bulunduğu G-20de 2013 yılında Rusyanın rolünün ve katkılarının daha belirginleşmesi olasıdır. Öncülüğünü yaptığı Avrasya Birliğinin ise ABDden ve ABden maruz kaldığı engellemelere rağmen nasıl bir gelişme göstereceğini izlemek ilginç olacaktır. Orta asya coğrafyasında Türkiye'nin kurucuları arasında bulunduğu Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün bu yeni gelişmeler karşısında işlevi ve etkinliği de önem taşıyacaktır. Küresel ekonominin işleyişini ve rekabet gücünü belirleyen temel girdilerden hidrokarbon (doğal gaz ve petrol) arz ve talebinin önümüzdeki yirmi yıllık projeksiyonu da gelecek hakkında fikir verir niteliktedir. İlave talebin esas itibarıyla asyadan (Çin ve

Hindistan) kaynaklanacağı , Irak petrol üretimindeki artışın gerekli arzı sağlayabileceği öngörülmektedir. İranın kaynakları henüz büyük ölçüde yedekte tutulmaktadır. Bölgesinde enerji terminali olan Türkiye bakımından bu gelişmeler dikkate alınmak durumundadır.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "DÜNYA EKONOMİSİNİN YÖNÜ (2) - AVRUPA BİRLİĞİ, AVRASYA BİRLİĞİ, ÇİN VE TÜRKİYE." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 96. Aralık 25. Erişim Haziran 01, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/DUNYA-EKONOMISININ-YONU-2-AVRUPA-BIRLIGI-AVRASYA-BIRLIGI-CIN-VE-TURKIYE>



Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır